

***Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
w Skarżysku Kościelnym***

***SPRAWOZDANIE
Z
DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w Skarżysku Kościelnym***

2020r.

Sporządził:
Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Agata Gula

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym jest jednostką organizacyjną Gminy. Realizuje zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń rodzinnych.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym, realizowane są w oparciu o ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1876 ze zm.) obejmują działania osłonowe i aktywizujące, w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie rozwiązać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym zadaniem pomocy społecznej jest wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienia im bytowania w warunkach odpowiadających godności ludzkiej. Pomoc społeczna powinna dążyć do usamodzielniania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Poszerzanie zakresu wsparcia oraz pojawianie się nowych narzędzi w pracy socjalnej czyni ten proces bardziej efektywnym. GOPS podejmuje prace także na podstawie innych ustaw , które określają zakres działań w tych obszarach.

Wysiłki Ośrodka Pomocy Społecznej w 2020 roku jak i postanowienia na lata kolejne zmierzają do stopniowej zmiany postrzegania tej instytucji w świadomości społeczności lokalnej, gdyż Ośrodek już dawno przestał być instytucją wypłacającą jedynie świadczenia finansowe, a staje się narzędziem do budowania polityki społecznej na poziomie lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia niepieniężnego, które bardziej skutecznie przyczynia się do usamodzielniania rodzin i przeciwdziałania społecznej marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dowodem tego jest między innymi organizacja prac społecznie-użytecznych na terenie gminy oraz przystąpienie do Projektu pozakonkursowego współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.

Świadczenia przyznawane i wypłacane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym były finansowane z dwóch źródeł: ze środków rządowych z przeznaczeniem na zadania zlecone i samorządowych z przeznaczeniem na zadania własne.

Zadania własne gminy obejmowały:

(źródła finansowania: własne i dotacja)

	Ilość osób (rodzin)	Kwota
Dożywianie (gorący posiłek) - zasiłek celowy na zakup posiłku	133 o. 239 o.	118.606,-
Usługi opiekuńcze	16 o.	256.488,-
Zasiłki celowe	328 o.	95.732,-
Zasiłki okresowe	104 r.	252.589,-
Zasiłki stałe	45 r.	268.805,-
Składka zdrowotna	44 o.	23.475,-
Domy Pomocy Społecznej	13 o.	280.895,-

Łącznie w 2020 roku ze świadczeń skorzystało 342 rodzin (w tym **533** osoby w rodzinach) na ogólną liczbę mieszkańców gminy, która wynosi **6032** osób (stan na dzień 31.12.2020r.).

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz.218.), w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie tut. Ośrodek podejmuje działania wdrożenia procedury „Niebieskiej Karty”. Obejmuje ona ogół czynności realizowanych przez przedstawicieli jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, sądu i innych służb pomocowych. Od stycznia do końca grudnia 2020r., wszczęto **17** procedur „Niebieskiej Karty”, tym samym **4** razy zebrał się Zespół Interdyscyplinarny celem oceny okresowej sytuacji i udzielenia pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, jak również osobom, które ją stosują. Grupy robocze zebrały się **16** razy celem udzielenia pomocy **16** rodzinom, w których zostały założone Niebieskie Karty. Zespół Interdyscyplinarny objął pomocą **66** osób w tym **4** dzieci.

Zakres udzielonej pomocy w ramach Procedury Niebieskiej Karty

- dydaktyczna,
- terapeutyczna,
- pomoc społeczna,
- poradnictwo w zakresie problemów opiekuńczo – wychowawczych,
- poradnictwo w zakresie problemów uzależnienia.

W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2020 r., poz. 821), w tut. Ośrodku pracuje asystent rodziny. Asystent rodziny pracuje z rodzinami za ich zgodą w miejscu przez nich wyznaczonym. Asystent rodziny obejmował swoimi działaniami 4 rodzin (w tym 7 dzieci).

Opiekę nad chorymi w domu sprawowało **5** opiekunek świadcząc usługi w **16** środowiskach. Liczba świadczonych usług opiekuńczych utrzymuje się na zbliżonym poziomie jak w latach poprzednich. Osoby starsze i obłożnie chore pozostają pozbawione opieki ze strony rodzin i wymagają opieki ze strony OPS.

Podstawowym zadaniem pracowników Ośrodka jest praca socjalna. W 2020r w terenie pracowało 3 pracowników socjalnych Ośrodka. Przeprowadzane były wywiady środowiskowe na zlecenie ops-ów, sądów, zakładów ubezpieczeń społecznych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i innych instytucji (działania te były bardzo utrudnione z uwagi na stan zagrożenia epidemiologicznego, mimo to wywiady środowiskowe były przeprowadzane telefonicznie a podopieczni nie byli pozbawieni kontaktu z pracownikiem socjalnym). W 2020 roku pracownicy socjalni przeprowadzili ok. 1400 wywiadów środowiskowych. Pracownicy socjalni w okresie sprawozdawczym zawarli także kontrakty socjalne - pisemną umowę z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron umowy, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. W sumie zawarto 35 kontraktów socjalnych.

W codziennej pracy współpracujemy przede wszystkim z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Sądem Rejonowym w Skarżysku-Kamiennej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Ośrodkiem Zdrowia, szkołami z terenu naszej Gminy, oraz innymi ośrodkami.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi program Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, którego celem jest promowanie modelu rodziny wielodzietnej, kreowanie jej pozytywnego wizerunku, umacnianie i wspieranie oraz zwiększanie szans rozwojowych, życiowych dzieci wychowujących się w takich rodzinach. W okresie od 01.01.2020r. - do 31.12.2020r., wnioski o Kartę Dużej Rodziny złożyło **35** rodzin, przyznano **92** karty, w tym **26** kart dzieciom.

W 2020 roku Referat Świadczeń Rodzinnych kontynuował wypłatę zasiłków rodzinnych.

W ciągu roku wypłacono:

1. Zasiłki rodzinne w ilości **3885** świadczeń
2. Dodatki do zasiłków rodzinnych w ilości **2467** świadczeń w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka - **21** świadczeń
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **71** świadczeń
 - samotnego wychowywania dziecka – **156** świadczeń
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – **334** świadczenia
 - rozpoczęcia roku szkolnego – **565** świadczeń
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – **665** świadczeń
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **655** świadczeń
3. Zasiłki pielęgnacyjne – **2010** świadczeń
4. Świadczenia pielęgnacyjne – **259** świadczeń
5. Specjalny zasiłek opiekuńczy – **72** świadczenia
6. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka – **31** świadczeń
7. Zasiłek dla opiekuna – **62** świadczenia
8. Świadczenie rodzicielskie – **108** świadczeń

Ze świadczeń rodzinnych 2020 roku korzystało 329 rodzin.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje także zadanie dotyczące funduszu alimentacyjnego oraz prowadzi postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. Kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła **100.411,00** zł. Liczba osób uprawnionych do korzystania z funduszu alimentacyjnego w 2020 roku to **22**. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego w całości pochodzą ze środków budżetu państwa. Referat Świadczeń Rodzinnych prowadzi również postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W wyniku prowadzonego postępowania odzyskano **33.070,42** zł co stanowi **32,93** % wypłaconych świadczeń.

Referat Świadczeń Rodzinnych realizuje zadanie wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (500+). W związku z tym realizowano 890 (średniomiesięcznie) świadczeń na kwotę **5.359.830,68zł**.

Program „Dobry Start” jest kolejnym komponentem kompleksowej i długofalowej prowadzonej przez rząd polityki rodzinnej. To 300 złotych jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym jako realizator świadczenia wypłacił wsparcie dla 648 uczniów na kwotę 194.400 zł.

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zaczął realizację wydawania zaświadczeń o posiadanych dochodach dla mieszkańców Gminy Skarżysko Kościelne, którzy są chętni do skorzystania z programu „Czyste Powietrze”. W związku z realizacją Programu został zakupiony specjalny program do obsługi oraz niezbędne materiały biurowe w tym druki wniosku o wydanie zaświadczenia. Obecnie trwa kontynuacja Programu.

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym kontynuował projekt „Bądź aktywny – zainwestuj w siebie” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Całkowity koszt projektu 989.107,61 zł., wartość dofinansowania 833.058,17 zł. Celem projektu jest wzrost aktywności zawodowej, społecznej i edukacyjnej 35 osób z terenu Gminy Skarżysko Kościelne, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Uczestnicy projektu otrzymują wsparcie z zakresu poradnictwa psychologicznego, zawodowego, pośrednictwa pracy oraz poradnictwa prawnego. Uczestniczą w szkoleniach – wielomodułowych kursach zawodowych. Po zdobyciu kwalifikacji kierowani są na 5 – cio miesięczne staże zawodowe zgodne z kierunkiem kształcenia i zdobytych kwalifikacji. W roku 2020 staże zawodowe ukończyło 9 osób. Wszystkie osoby po ukończeniu stażu dostały możliwość pracy w ramach deklaracji zatrudnienia (różna forma zatrudnienia oraz czas trwania umowy).

Potrzeby w zakresie pomocy społecznej

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco przez Ośrodek, który gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców Gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej, a także analiza zasobów Gminy w sferze socjalnej.

W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skarżysku Kościelnym określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji – społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej – osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- zapewnianie schronienia osobom bezdomnym przebywającym na terenie tut. Gminy;
- Zadanie własne gminy. Pokrywanie kosztów pobytu za skierowanych mieszkańców do domów pomocy społecznej (zauważalny wzrost zapotrzebowania na w/w formę pomocy);
- Zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, które nie są w stanie zaspokoić samodzielnie swoich podstawowych potrzeb; (zauważalny wzrost zapotrzebowania na tę formę pomocy).
- Utworzenie ośrodka wsparcia dla rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

